

KONKURENCES PADOME

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: konkurence@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr.40

2011.gada 14.jūlijā

(Prot. Nr.35, 5.§)

Par lietas neierosināšanu

Par SIA „LANORA” 2011.gada 14.jūnija iesniegumu Nr.10/06-2011 par SIA „KONE LIFTI LATVIJA” dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu

Konkurences padome 2011.gada 14.jūnijā saņēma SIA „LANORA” (turpmāk – Iesniedzējs) iesniegumu ar pielikumiem Nr.10/06-2011 Par SIA „KONE LIFTI LATVIJA” dominējošā stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu (turpmāk – Iesniegums).

Iesniedzējs norāda, ka tas 2009.gada 24. un 30.martā uz nekustamā īpašuma pirkuma līgumu Nr.1 un Nr.2 pamata iegādājās no SIA „LAT INVI” nekustamo īpašumu – zemes gabalu un uz tā esošo ekspluatācijā nodoto administratīvi – dzīvojamo kompleksu, kas atrodas E.Birznieka – Upīša ielā 20A, Rīgā (turpmāk – Nekustamais īpašums), kas ir nostiprināts Zemesgrāmatā. Iesniedzējs pilnā apjomā ir izpildījis saistības, kas izrietējušas no abiem pirkuma līgumiem. Pēc Nekustamā īpašuma iegādes Iesniedzējs vērsās pie SIA „KONE LIFTI LATVIJA” ar lūgumu iedarbināt Nekustamajā īpašumā esošos KONE preču zīmes/zīmola liftus (kas tika nodoti ekspluatācijā), veikt profilakses darbus un veikt liftu apkopi. Iesniedzējs 2009.gada 20.maijā saņēmis atbildi, kur norādīts, ka liftiem ir nepieciešams veikt tehnisko apskati, profilaksi un tie ir jāuzrāda neatkarīgam akreditētam ekspertam. Pēc iepriekš minētās vēstules saņemšanas Iesniedzējs vairākkārt ir vērsies pie SIA „KONE LIFTI LATVIJA” ar lūgumu veikt pašas ieteiktos darbus un pārdot nepieciešamās detaļas, lai Iesniedzējs varētu izmantot liftus, uz ko Iesniedzējs vairākkārt ir saņēmis atteikumu.

Atteikuma iemesls bija iepriekšējā Nekustamā īpašuma īpašnieka SIA „LAT INVI” parāds SIA „KONE LIFTI LATVIJA”. Iesniedzējs nosūtījis vēstuli SIA „KONE LIFTI LATVIJA”, kurā norādījis, ka vēlas no SIA „KONE LIFTI LATVIJA” saņemt pakalpojumus un, ka SIA „KONE LIFTI LATVIJA” atteikuma iemesls ir nepamatots un pat prettiesisks.

Tiek norādīts arī tas, ka Iesniedzējs saņēma vēstuli no SIA „KONE LIFTI LATVIJA”, kur SIA „KONE LIFTI LATVIJA” piedāvāja Iesniedzējam iegādāties rezerves daļas, bet nepiedāvāja veikt liftu tehnisko apskati vai profilaksi (bez kā nav iespējams palaist liftus).

Pēc iepriekš minētā atteikuma Iesniedzējs vēlreiz vērsies pie SIA „KONE LIFTI LATVIJA” ar lūgumu veikt iepriekš minētos pakalpojumus, uz ko SIA „KONE LIFTI LATVIJA” piedāvāja veikt lifta apsekošanu. Pēc apsekošanas veikšanas Iesniedzējs saņēma SIA „KONE LIFTI LATVIJA” vēstuli par viena [no diviem] lifta apsekošanas rezultātiem, kurā norādīja uz lifta tehniskajiem trūkumiem un paskaidroja, ka tehnisko apkopi SIA „KONE LIFTI LATVIJA” var veikt, ja Iesniedzējs samaksās SIA „KONE LIFTI LATVIJA” Nekustamā īpašuma iepriekšējā īpašnieka SIA „LAT INVI” parādu par liftu uzstādīšanu. Turklāt Iesniedzējs saņēmis vēstuli no SIA „KONE LIFTI LATVIJA”, kur tā norāda, ka tā ir gatava risināt liftu tehniskās apkopes jautājumus vienīgi kompleksi abiem liftiem, jo situācija, kad objekta divu vienādu liftu tehnisko apkopi veic divas dažādas kompānijas ar dažādu kvalifikāciju un materiāli tehniskajiem resursiem, tai nav pieņemama. No kā izriet, ka papildus agrāk izvirzītajam nosacījumam par SIA „LAT INVI” parāda nomaksu, tika izvirzīts papildus nosacījums – divu liftu apkope viena lifta vietā, kas nav komerciāli pamatots.

Nekustamā īpašuma nomnieki ir atteikušies apmaksāt izdevumus (liftu darbībai patērētā elektroenerģija, ikmēneša liftu apkalpošanas darbu izmaksas) vienlaicīgi par divu liftu lietošanu, tādēļ Iesniedzējs bija plānojis izmantot tikai vienu no liftiem.

Iesniedzējs norāda, ka SIA „KONE LIFTI LATVIJA” neatbild uz Iesniedzēja pieprasījumu sniegt paskaidrojumus par tās sniegto piedāvājumu, tādā veidā izvirzot Iesniedzējam noteikumus, kuri darījuma slēgšanu padara atkarīgu no tā, vai Iesniedzējs uzņemas papildu saistības, kuras pēc būtības un komerciālā lietojuma neattiecas uz konkrēto darījumu.

Tāpat tiek norādīts, ka SIA „KONE LIFTI LATVIJA” izvirzītie priekšnosacījumi vienošanās par lifta apsaimniekošanu starp Iesniedzēju un SIA „KONE LIFTI LATVIJA” noslēgšanai nav pamatoti un Iesniedzējs norāda, ka SIA „KONE LIFTI LATVIJA” bez attaisnojoša iemesla atteicās slēgt ar Iesniedzēju vienošanos par lifta apsaimniekošanu.

Iesniedzējs ir arī nosūtījis savas pretenzijas „KONE Corporation Finland” par SIA „KONE LIFTI LATVIJA” rīcību, taču atbilde nav saņemta.

Iesniedzējs turklāt norāda, ka saskaņā ar SIA „KONE LIFTI LATVIJA” mājas lapā (www.kone.com) publicētajiem datiem un informāciju KONE korporācijas ražojumu augstais tehnoloģiskais līmenis un kvalitāte ir izvirzījis SIA „KONE LIFTI LATVIJA” uzņēmumu Latvijas līdera statusā augstceltņu liftu uzstādīšanā. Iesniedzējs norāda, ka no minētā izriet, ka SIA „KONE LIFTI LATVIJA” ir viens no vadošajiem uzņēmumiem Latvijā celšanas iekārtu tirgū un vienīgais Somijas koncerna KONE Elevators OY oficiālais pārstāvis Latvijā [SIA „KONE LIFTI LATVIJA” ir meitas uzņēmums KONE Corporation Finland¹].

Saskaņā ar iepriekš minēto, Iesniedzējs Konkurences padomei lūdz:

¹ Saskaņā ar SIA „KONE LIFTI LATVIJA” 2011. gada 1. jūlija atbildes vēstulē Nr. 134/11 norādīto.

- 1) ierosināt lietu pret SIA „KONE LIFTI LATVIJA” par Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 1.un 3.punktā noteikto aizlieguma pārkāpumu;
- 2) SIA „KONE LIFTI LATVIJA” uzlikt tiesisko pienākumu.

Konkurences padome 2011.gada 20.jūnijā pieprasīja papildus informāciju no Iesniedzēja (vēstule Nr.1545) un no SIA „KONE LIFTI LATVIJA” (vēstule Nr.1546).

Konkurences padome 2011.gada 21.jūnijā pieprasīja papildus informāciju no Patērētāju tiesību aizsardzības centra (vēstule Nr.1555).

SIA „LANORA” reģistrēta komercreģistrā ar reģistrācijas Nr. 40103214316, juridiskā adrese: Ernesta Birznieka-Upīša iela 21, Rīga, LV-1011.

SIA „KONE LIFTI LATVIJA” reģistrēta komercreģistrā ar reģistrācijas Nr. 40003226874, juridiskā adrese: Dzērbenes iela 27, Rīga, LV-1006.

Izvērtējot Iesniegumā ietverto un papildus iegūto informāciju, Konkurences padome

k o n s t a t ē j a:

1. Iesniedzēja un SIA „KONE LIFTI LATVIJA” sniegtie viedokļi un situācijas vērtējums.

Saskaņā ar Iesniegumā minēto ir saprotams, ka SIA „KONE LIFTI LATVIJA” Iesniedzējam atsakās piedāvāt kompleksu pakalpojumu - pārdot liftu rezerves daļas, pieslēgt un palaist liftus/-u. Iesniegumā minētā situācija vēl bija liftu garantijas termiņa laikā². SIA „KONE LIFTI LATVIJA” atteicās apkalpot Iesniedzējam piederošā Nekustamā īpašumā esošos liftus, kā pamatojumu minot:

- 1) Nekustamā īpašuma iepriekšējā īpašnieka SIA „LAT INVI” – liftu pircēja parādsaistības;
- 2) liftu tehniskās apkopes jautājumus ir gatava risināt vienīgi kompleksi abiem liftiem, jo situācija, kad objekta divu vienādu liftu tehnisko apkopi veic divas dažādas kompānijas ar dažādu kvalifikāciju un materiāli tehniskajiem resursiem, tai nav pieņemama.

Konkurences padome 2011.gada 20.jūnijā pieprasīja papildus informāciju (vēstule Nr.1546) no SIA „KONE LIFTI LATVIJA” par esošo situāciju un 2011.gada 1.jūlijā saņēma atbildes vēstuli Nr.134/11. SIA „KONE LIFTI LATVIJA” norāda, ka saskaņā ar SIA „KONE LIFTI LATVIJA” un SIA „LAT INVI” 2007.gada 3.septembra līgumu, SIA „KONE LIFTI LATVIJA” Nekustamajā īpašumā uzstādīja divus liftus, par kuriem netika saņemta samaksa 58,5% apmērā no līguma kopējās summas, tādēļ saskaņā ar līguma un normatīvo aktu noteikumiem SIA „KONE LIFTI LATVIJA” nav iestājies pienākums sakarā ar liftu tehnisko apkopi pārdot liftu rezerves daļas SIA „LAT INVI” vai kādai trešajai personai [Iesniedzējam]. (..) SIA „KONE LIFTI LATVIJA” nenodarbojas ar liftu detaļu tirdzniecību, bet iepērk tikai tās detaļas, kas nepieciešamas SIA „KONE LIFTI LATVIJA” apkalpojamo liftu tehniskajai

² Saskaņā ar Iesniedzēja 2011.gada 5.jūlija atbildes vēstulē Nr.27/06-2011 norādīto.

apkopei. Iesniedzējs nekad nav iesniedzis SIA „KONE LIFTI LATVIJA” pierādījumus, kas apliecinātu Iesniedzēja tiesības uz Nekustamajā īpašumā uzstādītajiem liftiem. Bez tam Civillikuma 2034.pants nosaka, ka pircējs pirms samaksas neiegūst uz pirktu lietu īpašuma tiesību, ja vien pārdevējs nav viņam pagarinājis samaksas termiņu. No iepriekš minētā izriet, ka ne SIA „LAT INVI”, ne jebkurai citai personai, t.sk., Iesniedzējam, nav pārgājušas īpašuma tiesības uz Nekustamajā īpašumā uzstādītajiem liftiem. SIA „KONE LIFTI LATVIJA” nav pieļāvusi Konkurences likuma pārkāpumu ne tikai sakarā ar civiltiesisku strīdu, bet arī sakarā ar to, ka SIA „KONE LIFTI LATVIJA” neatrodas dominējošā stāvoklī un nav ļaunprātīgi izmantojusi tās stāvokli tirgū.

Saskaņā ar Iesniegumā minēto un papildus iegūto informāciju, secināms, ka ir nodibināta īpašuma tiesība – SIA „LAT INVI” nododot Nekustamā īpašuma tiesības Iesniedzējam. Saskaņā ar Civillikuma 2027.pantā noteikto – *pārdotā lieta īstā laikā un īstā vietā jānodod pircējam ar visiem tā piederumiem, kā arī ar visu to, kas var nodrošināt tiesību uz šo lietu*. Pamatojoties uz to, ka Nekustamais īpašums atrodas Iesniedzēja īpašumā (īpašumtiesības ir arī nostiprinātas Zemesgrāmatā), Iesniedzējs uzskata, ka, iegādājoties zemi un ēku uz tās, ir nopircis Nekustamo īpašumu ar piederumiem – liftiem, un līdz ar to, tas (t.sk., lifti) ir Iesniedzēja īpašums, par ko saskaņā ar pirkuma līgumiem Nr.1 un Nr.2 Iesniedzējs jau ir samaksājis. Iesniedzējs vēlas liftu/-us lietot savām vajadzībām Nekustamā īpašuma esošās infrastruktūras uzlabošanai, t.sk., Nekustamā īpašuma nomnieku ērtībai un Nekustamā īpašuma vērtības celšanai. Iesniedzējs nav norādījis uz faktu, ka, iegādājoties Nekustamo īpašumu, jautājums par tajā esošo liftu statusu un ar tiem saistītajām parādsaistībām būtu atrunāts. Savukārt SIA „KONE LIFTI LATVIJA” saskaņā ar 2011.gada 1.jūlija atbildes vēstuli Nr.134/11 norāda, ka Nekustamajā īpašumā esošo liftu īpašnieks vēl joprojām ir SIA „KONE LIFTI LATVIJA”, jo nav saņēmis no Nekustamā īpašuma iepriekšējā īpašnieka SIA „LAT INVI” pirkuma maksu par liftiem 58,5% apmērā no līguma kopējās maksas. Civillikuma 2034.pants nosaka, ka *pircējs pirms samaksas neiegūst uz pirktu lietu īpašuma tiesību, ja vien pārdevējs nav viņam pagarinājis samaksas termiņu. (..)* Saskaņā ar Civillikuma 2069.pantu *pārdevējs var paturēt sev īpašuma tiesību uz pārdoto lietu vai nu tā, ka šī tiesība viņam paliek līdz tam laikam, kamēr nav galīgi samaksāta pirkuma maksa, vai arī tā, ka īpašuma tiesība pāriet atpakaļ uz viņu, ja pircējs nesamaksā*. Izvērtējot konkrēto situāciju, redzams, ka SIA „KONE LIFTI LATVIJA”, pamatojoties uz Civillikuma regulējumu, uzskata sevi par Nekustamajā īpašumā esošo liftu īpašnieku, un uzskata, ka tāds būs līdz brīdim, kamēr par liftiem netiks veikta pilnīga norēķināšanās no Iesniedzēja puses. Iesniedzējprāt, SIA „KONE LIFTI LATVIJA” dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana izpaužas situācijā, kad Iesniedzējs vēršas pie ražotāja pārstāvja Latvijā [SIA „KONE LIFTI LATVIJA”, kas Nekustamajā īpašumā ir uzstādījis liftus, pamatojoties uz līgumsaistībām ar SIA „LAT INVI”] garantijas laikā ar līgumu palaist liftu, līdz tam veicot tehnisko apkopi (arī detaļu piegādi), taču kā norāda Iesniedzējs, SIA „KONE LIFTI LATVIJA” atsaka palaist liftus ekspluatācijā, pamatojoties uz parāda esamību.

Konkurences padome 2011.gada 21.jūnijā pieprasīja papildus informāciju no Patērētāju tiesību aizsardzības centra (vēstule Nr.1555) par informācijas

sniegšanu no Bīstamo iekārtu reģistra. Konkurences padome 2011.gada 6.jūlijā saņēma atbildes vēstuli ar pielikumu, kurā ir ietverti dati par elektriskajiem un hidrauliskajiem liftiem Latvijas teritorijā. Pamatojoties uz Bīstamo iekārtu reģistra datiem, ir identificējami vismaz četri citi lielākie liftu ražotāji, kas uzskatāmi par SIA „KONE LIFTI LATVIJA” („KONE Corporation Finland” meitas komercsabiedrība) konkurentiem, – OTIS NEW EQUIPMENT CENTER, Schindler S.A., KLEEMANN HELLAS S.A., Thyssen Krupp Aufzugswerke GmbH, kā arī vairāki liftu uzstādītāji Latvijā, piemēram, SIA „Otis Latvia”, AS „Latvijas lifts – Šindlers”, SIA „Recept- Holding lifts” un SIA „EUROLIFTS BALTIC”, kurš piedāvā uzstādīt un veikt tehnisko apkopi dažādu preču zīmju/zīmolu liftiem. SIA „KONE LIFTI LATVIJA” 2011.gada 1.jūlija atbildes vēstulē Nr.134/11 norāda, ka normatīvajos aktos nav noteikts, ka liftu tehniskās apkopes vai rezerves daļu tirdzniecību būtu tiesīgs veikt tikai un vienīgi lifta ražotāja pārstāvis. (..)SIA „KONE LIFTI LATVIJA” nav vienīgā persona, kas var veikt visus nepieciešamos darbus pirms un pēc liftu nodošanas ekspluatācijā. Turklāt, SIA „KONE LIFTI LATVIJA” nenodarbojas ar liftu detaļu tirdzniecību, bet iepērk tikai tās detaļas, kas nepieciešamas SIA „KONE LIFTI LATVIJA” apkalpojamo liftu tehniskajai apkopei, un līdz ar to SIA „KONE LIFTI LATVIJA” nerodas pienākums pārdot liftu detaļas personām, kuru liftus SIA „KONE LIFTI LATVIJA” neapkalpo. Papildus tiek norādīts, ka ieinteresētās personas saskaņā ar Eiropas Savienībā pastāvošo brīvu pakalpojumu kustības principu ir tiesīgas vērsties pie liftu ražotāja „KONE Corporation Finland” internetā pieejamajā KONE GLOBAL SPARE Parts tirdzniecības vietnē.

Pēc iegūtajiem faktiem un lietas faktisko apstākļu skaidrojumiem Konkurences padome nav ieguvusi dokumentus, kas apliecinātu Iesniedzēja tiesības pieprasīt SIA „KONE LIFTI LATVIJA” nodrošināt Nekustamajā īpašumā esošo liftu darbību garantijas laikā.

2. Konkurences padomes secinājumi.

No Iesniegumā norādītās un papildus iegūtās informācijas secināms, ka faktiski abu pušu – Iesniedzēja un SIA „KONE LIFTI LATVIJA” domstarpības ir par to, ka Iesniedzējs vēlas savā Nekustamajā īpašumā esošos liftus lietot savām vajadzībām un līdz ar to ir nepieciešams to/tos pieslēgt, savukārt SIA „KONE LIFTI LATVIJA” vēlas atgūt savus tiesiski un pamatoti ieguldītos finanšu līdzekļus par Nekustamajā īpašumā uzstādītajiem liftiem.

Pamatojoties uz Iesniegumā norādīto un Konkurences padomes papildus iegūto informāciju, kā arī lēmuma 1.punktā secināto, konstatējams, ka Iesniedzējs nav norādījis un Konkurences padome nav ieguvusi pietiekami pamatotas ziņas, kas liecinātu par SIA „KONE LIFTI LATVIJA” atrašanos dominējošā stāvoklī. Konkurences padomei pamatojoties uz Iesniegumā minēto un papildus iegūto informāciju, nav pamata uzskatīt, ka SIA „KONE LIFTI LATVIJA” varētu atrasties dominējošā stāvoklī un līdz ar to ļaunprātīgi to izmatot.

Tādējādi saskaņā ar lēmuma 1.punktā minēto un pamatojoties uz Konkurences likuma 13.panta ģenerālklausulu un 13.panta pirmās daļas 1. un 3.punktu, nav konstatējami pierādījumi tam, lai secinātu, ka SIA „KONE LIFTI LATVIJA” atrastos dominējošā stāvoklī un sekojoši, ka tā darbībās, nepieslēdzot

Nekustamajā īpašumā esošos liftus, būtu konstatējamās Konkurences likuma 13.panta pirmās daļas 1. un 3.punkta sastāva pazīmes, jo SIA „KONE LIFTI LATVIJA” darbības nav balstītas uz (ļauņprātīgu) tirgus varas nostiprināšanu, konkurences kavēšanu, deformēšanu vai ierobežošanu konkrētajā tirgū. SIA „KONE LIFTI LATVIJA” atteikums [palaist liftus darbībā] ir pamatots ar SIA „KONE LIFTI LATVIJA” līgumsaistībām ar SIA „LAT INVI” par liftu piegādi [t.sk., palaišanu darbībā]. Savukārt Iesniedzēja prasījums pret SIA „KONE LIFTI LATVIJA” ir pamatots ar Iesniedzēja līgumsaistībām ar SIA „LAT INVI” par Nekustamā īpašuma iegādi. Līdz ar to secināms, ka lietā pastāv civiltiesiski strīdi par tiesībām un pienākumiem, kas izriet no abu pušu līgumsaistībām, kur abos gadījumos otra darījuma puse ir SIA „LAT INVI”.

No iegūtās informācijas kopumā, un pamatojoties uz visu iepriekš minēto, Konkurences padome secina, ka abu pušu strīds ir civiltiesiska rakstura un izveidojusies situācija risināma civiltiesiskā kārtībā - Civilprocesa likuma noteiktajā kārtībā.

3. Lūgums par tiesiskā pienākuma uzlikšanu SIA „KONE LIFTI LATVIJA”.

Nemot vērā to, ka nav pamata ierosināt pārkāpuma lietu, tad Konkurences padomei nav pamata lemt par tiesiskā pienākuma uzlikšanu un naudas soda piemērošanu SIA „KONE LIFTI LATVIJA” atbilstoši Konkurences likuma 14.panta pirmajai daļai.

Pamatojoties uz Konkurences likuma 23.panta ceturto prim daļu, Konkurences padome neierosina lietu, ja iesniegumā ietvertā un nepieciešamības gadījumā papildus iegūtā informācija nesatur ziņas par nodarījumu, kam ir šī likuma pārkāpuma sastāva pazīmes.

Saskaņā ar Konkurences likuma 23.panta piekto daļu iesnieguma izskatīšanu iespējams atjaunot pēc trūkumu novēršanas iesniegumā un papildu informācijas saņemšanas.

Pamatojoties uz iepriekšminēto un Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 1.punktu, 13.panta pirmās daļas 1. un 3.punktu, 23.panta trešās daļas 3.punktu un 23.panta ceturto prim daļu, Konkurences padome

n o l ē m a:

neierosināt lietu uz SIA „LANORA” 2011.gada 14.jūnija iesnieguma Nr.10/06-2011 par SIA „KONE LIFTI LATVIJA” dominējošā stāvokļa ļauņprātīgu izmantošanu pamata.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

Priekšsēdētāja

I.Jaunzeme